

บทคัดย่อ

ภาคนิพนธ์ : การประเมินผลการฝึกอบรมหลักสูตรเกษตรผสมผสานตามแนว
 ทฤษฎีใหม่ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 โดย : นายสุจินต์ ชูลักษณะ
 วิชาเอก : การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม
 ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนสังคม)
 ปีการศึกษา : 2543

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานการฝึกอบรมหลักสูตรเกษตรผสมผสานตามแนวทฤษฎีใหม่ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฝึกอบรม และเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม

วิธีการประเมินผลการฝึกอบรมเป็นการนำแบบจำลอง CIPP มาประยุกต์ใช้ในการประเมินผล ข้อมูลได้จากวิทยากรผู้ปฏิบัติงานภายในศูนย์ จำนวน 20 คน และจากผู้สำเร็จการฝึกอบรม ปี พ.ศ. 2540 ในจังหวัดสกลนครและอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 100 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1) ลักษณะทั่วไปของประชากร พบว่า กลุ่มวิทยากรผู้ปฏิบัติงานภายในศูนย์ฯ เป็นเพศมากกว่าเพศหญิง มีอายุเฉลี่ยประมาณ 45 ปี และจบการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ วิทยากรผู้ปฏิบัติงานครึ่งหนึ่งมีระยะเวลาในการเป็นวิทยากรเฉลี่ย 7.6 ปี และส่วนใหญ่ไม่เคยฝึกอบรมความรู้ในการเป็นวิทยากรและวิทยากรผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลางและวิทยากรผู้ปฏิบัติงานเกือบทั้งหมด มีความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติ

กลุ่มผู้สำเร็จการฝึกอบรมมีอายุเฉลี่ย 44 ปี และจบการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว มีอาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม มีฐานะยากจน มีพื้นที่ในการประกอบการเกษตรเฉลี่ย 17.24 ไร่ และผู้สำเร็จการฝึกอบรมเกือบทั้งหมดต้องการหาความรู้ที่ยังขาดอยู่เพื่อนำไปปฏิบัติ

2) การประเมินสภาพแวดล้อม พบว่า สภาพแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

(2)

3) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น พบว่า มีความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร และความพอเพียงของทรัพยากรด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

4) การประเมินกระบวนการ พบว่า กระบวนการฝึกอบรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

5) การประเมินผลผลิต พบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ในด้าน ความรู้ ความชำนาญ ในวิชาชีพฝึกอบรม ความรู้ทักษะของผู้สำเร็จการฝึกอบรม การนำความรู้ไปใช้

6) ผลการประเมินความสำเร็จของโครงการฝึกอบรม พบว่า ผลสำเร็จของ โครงการฝึกอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

7) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฝึกอบรม ได้แก่ ด้านบุคลากรไม่สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่เนื่องจากมีหน้าที่หลัก ด้านผู้เข้ารับบริการฝึกอบรม ความไม่พร้อมของผู้ เข้ารับการฝึกอบรมในเรื่องความตั้งใจและการเข้ารับการฝึกอบรมไม่ครบตามกำหนดเวลา ด้านวัสดุ อุปกรณ์ มีจำนวนไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการดำเนินงานในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง จึงมีช่องทางที่จะ ปรับปรุงอีกดังนี้

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรมีการปรับปรุง หลักสูตร ควรเน้นให้มีระดับปฏิบัติมากขึ้น อีกทั้งควรเพิ่มเติมวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เนื้อหาวิชา สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมวัสดุอุปกรณ์ให้ทันสมัยครบถ้วนรวมถึงด้านบริการ ควรคำนึงถึงในเรื่อง ห้องน้ำ ที่พักอาศัย ปรับปรุงรถรับ-ส่งให้เพียงพอ รวมไปถึงปรับปรุงห้องสมุด และควรจัดพันธุ์ไม้ พันธุ์สัตว์เพิ่มเติมให้กับผู้สำเร็จการฝึกอบรม และควรมีการติดตามผลเพื่อให้ คำแนะนำเพิ่มเติม